Ч. 35 Середа 15 (27) лютого 1895. Рік V.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Староствах на провинциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Справи парляментарні.

Палата послів, против своєї первістної постанови, збере ся аж завтра на повне засїданє, а нинї буде радити комісия буджетова. На порядку дневнім сеї комісиї знаходить ся дальша розправа над буджетом, а именно рубрика „адміністрация податків“.

Зачувати, що в кругах посольских проявила ся аґітация за зміною реґуляміну нарад Палати послів. Підносять ся именно голоси, щоби засїданя Палати тревали що найменше чотири години одна по другій а розпочинали ся о 10 год. рано. Дальше хотять обмежити час виголошуваних бесїд; з многих сторін предкладають именно, щоби кождий бесїдник не промавляв довше як годину при загальній дискусиї а не більше як пів години при дискусиї специяльній. За то по замкненю дискусиї, мали би прийти до голосу ще всї ті, що до него записали ся, так, щоби всїм партиям була дана можність висказати свій суд о предметї, над котрим веде ся дискусия. Наконець підносять ще в кругах посольских, щоби дїєти заміннти на пашальну суму.

Для виділу медичного при львівскім университетї мають стануть два нові будинки, один для анатомиї патольоґічної, для патольоґії експериментальної і для медицини судової, а другий для хемії лїкарскої, гиґієни і фармакольоґії, а то на ґрунтах, які місто Львів дає безплатно. Кошти будови одного суть обчислені на 192.364 зр., другого на 170.058 зр. а внутрішнє устройство на 22.730 зр. і 26.475 зр.; крім того будуть досить значні кошти заложеня центральної стациї для електричного осьвітленя всїх институтів виділу медичного, та управильненє, огорожа і украшенє терену, на котрім будинки станути. Цїлий коштопис обчислено отже на 508.000 зр. Але внаслїдок заведеня виділу медичного треба зарадити також давно відчуваній недостачі поміщеня в старім будинку университетскім. В тій цїли має ся закупити ґрунт побіч збудованого вже института хемікального за цїну 29.500 зр., на котрім має станути институт фізикальний, містячий в собі також салї для математики і ґеоґрафії, а находячий ся вже на тім ґрунтї дім має служити яко институт зоольоґічний. Цїлий кошт обчислений на 132.000 зр. Загальна сума коштів має бути позискана способом позички. Предложений в четвер Палатї послів проект правительственний домагає ся хвилево призволеня на затягненє лиш тої позички, але заразом заповідає, що зараз по збудованю института фізикального треба буде предприняти всїлякі переміни в старім будинку университетскім, як: збудувати авлю, головні сходи і присїнок в переднім трактї головнім, котрого фацията має також бути перероблена; відновити всї инші тракти будинку, обгородити на ново огород ботанїчний при ул. Длуґоша і збудувати в нїм нову хату для огородника — що все єсть обчислене хвилево на 184.500 зр. коштів.

Сполучена нїмецка лївиця ухвалила в справі словеньскої ґімназиї в Цилеї що слїдує: „Сполучена нїмецка лївиця стоїть в справі утвореня низшої ґімназиї словеньскої в Цилеї з цїлою рішучостию і дальше при своїй декляраці з жовтня минувшого року, відповідаючій маніфестациям партий в Празї і Бернї, котрі єї попередили, а заразом підносить свою згідність в тій справі з ухвалою Стирийского сойму краєвого“. Ся ухвала клюбу відносить ся передовсїм до ухваленої дня 17 жовтня м. р. на внесенє Страхого мужами довіря нїмецкої партиї в Чехах резолюциї, котра звучить: „Ожидаємо з цїлою рішучостию від наших послів, що утворенє словеньского заведеня наукового в Цилеї відкинуть безвзглядно“. Зовсїм такого самого змісту єсть також резолюция нїмецко-моравских мужів довіря з дня 28-го жовтня м. р. Дотичне заявлене клюбу лївиці з жовтня м. р. мало за предмет ухвалу запавшу в клюбі дня 25 жовтня, що сполучена лївиця нїмецка у відповіднім часї буде голосувати против утвореня словеньского заведеня наукового в Цилеї.

В колї польскім відбуло ся вчера засїданє, на котрім пос. Пініньский реферував о переговорах з правительством що-до деяких змін в постановах тих параґрафів закона карного, котрі відносять ся до провин политичних. — Пос. Левицкий вносив, щоби усунено параґрафи відносячі ся до змови робітників. — Пос. Левавковский порушив справу еміґрациї селян і поставив внесенє, щоби Коло польске на повнім засїданю Палати послів поставило інтерпеляцию, для чого власти при видаваню пашпортів роблять трудности, дальше також, щоби завізвати правительство, щоби оно звернуло більшу увагу на справу еміґрациї. — По короткій перерві промавляв пос. Пініньский і підносив закиди против проєкту реформи податкової зі становища галицких відносин та висказав сумнїв, чи орґани урядові зуміють сповняти свої обовязки відповідно до наших відносин. Дальше виступав бесїдник против институциї комісиї оцїнкової і против континґентованя податку зарібкового та критикував податок рентовий, котрий властиво треба вчислити до податку особисто-доходового. Бесїдник говорив

---

28)

РОЗБИШАКИ НА РІЦЇ МІСІСІПІ.

Повість з житя американьских полїшуків.

Фридриха Ґерстекера.

(Дальше.)

Кук дав зараз знак рогом і син привів конї та став і собі заохочувати пса. Мужчини посїдали на конї і пустились за проводирем, котрий лиш з початку деколи приставав, щоби мисливі єго здогонили; але скоро побачив, що они посїдали на конї, став весело але зтиха погавкувати та якось аж дивно підскакувати, а відтак пустив ся бігцем за слїдом.

Ліс не був тут дуже густий і їздцї їхали зараз за ним, а Босий, що зразу біг досить просто в гору, пустив ся тепер по горбі вершком, що ішов з глубини краю з північного заходу на полудневий всхід і тягнув ся до ріки Місісіпі. Сандер був тому противний і доказував, що пес на фальшивій тропі, бо втїкач побіг би скорше десь в глубину ліса, як до берега ріки, котрий був таки досить залюднений; Кук знову усьміхаючись, сказав єму, щоби він дав спокій єго псови, бо той знає, що робить, і певно не поведе іх тропою в противний бік. Але тимчасом вправне око полїшука й само добачило на мякших місцях землї кілька слїдів від ніг, які певно лишив втїкач по собі, і не було вже сумнїву, що они суть на добрій дорозї.

Аж нараз Босий пристанув, пошукав на земли доокола та нїби хотїв підождати на мисливих. Мисливі же, що доси мало зважали на пса, а більше мали ліс на оцї, бо й самі хотїли щось вислїдити, прибули незадовго на то місце, де пес пристанув, мов не знаючи, що робити, та побачили тут виразно слїд, як би тут ще недавно хтось через якийсь час спочивав. Тут були слїди малої ватри, а лежаче доокола піре та кости і шпички були ясним доказом, що тут хтось застрілив індика та по части таки зараз спожив.

— От дивіть ся, як він тут вигідно спочивав! — відозвав ся Кук усьміхаючись — але що ми того не чули, як він стрілив.

— Хто знає, як далеко він вже від нас відбіг — відповів Джемс — але на всякий случай мусїв стратити трохи часу, коли тут пік собі індика; видко, що й не думає, щоби комусь прийшло до голови гонити за ним. Ідїм же скорійше; годї нам тут балакати та роздивляти ся і марнувати час; Босий також вже неспокійний.

Джемс правду казав. Босий сидїв коло недогарків і споглядав на свого пана та скомлив і гребав то правою то лївою передною лабою, як коли-б хотїв промовити: ходїть же бо раз та не придивлюйтесь цїлими годинами тому попелови та кісткам. А Кук зліз з коня і розглянувшись через кілька мінут добре і уважно по земли, відозвав ся тепер:

— Я виджу тут слїди і дав би о заклад мого коня за крілика, що то слїди двох людий. Один слїд широкий, як би від чобота, а другий легкий, круглий як би від моккасінів. Чоботи мають малі обцаси — коли они оба пішли сюди горбом, куди ще можуть іти найскорше, то не потребуємо вже й пса, бо за слїдом від чобіт вже й я сам піду.

Він таки дійстно не за богато обіцював. Сївши знову на коня, їхав він, подавшись трохи наперед, досить борзо і заєдно дивив ся на землю, а Босий, котрий вже також набрав був охоти, шукав пильно і так здавало ся, що їх погоня увінчає ся добрим успіхом. Але, видко, що втїкачі мимо того, що тут спочивали, не богато стратили часу, бо мисливі їхали ще цїлу годину, і то досить жваво, та все ще держали ся слїду, а не могли нїчого вислїдити. Аж ось Босий пристанув нараз, нащурив уха, задер хвіст просто в гору і почав тихо варкати на знак, що добачив щось підозріного.

Їздцї спинили в тій хвили конї і стали розглядати ся на всї боки. Нараз Кук попер ся своїм конем і кликнув на товаришів:

— Он там біжать они — ловіть їх живцем або хоч і убийте на місци!

— Гурра! — крикнув Джемс з радости — тепер побачимо, чи я зможу відобрати собі назад мою тайстру з кулями, пошесть же би на них зайшла.... отто-ж дали драпака.... гей,

опісля о відношеню реформи до реформи виборчої і доказував, що через знижене податку низше оподатковані категориї стратять право голосованя. — Пос. Хшановский домагав ся двоякої скалї для податку особисто-доходового і виказував, що скаля податку ґрунтового єсть за висока. — На тім перервано наради.

Перегляд полїтичний.

Нинї відбуває ся у Відни похорон бл. п. Архікнязя Альбрехта. Гостий на сей сумний обряд і депутаций з'їхало ся вже множество. Між иншими приїхали вчера кн. Юрий Саский, кн. Аоста і вел. кн. Володимир. Нинї приїзджає цїсар Вільгельм з великою світою. Порядок походу похоронного змінено о стілько, що за домовиною Покійника буде цїсар нїмецкий поступати побіч Є. Вел. Цїсаря австрийского.

Росийский амбасадор кн. Лабанов-Ростовский вернув вже до Відня і зараз по похоронї бл. п. Архікнязя Альбрехта вручить Є. В. Цїсареви письмо, відкликуюче его із сеї посади.

На пирі данім в честь бранденбурґского сойму провінционального виголосив цїсар Вільгельм бесїду, в котрій зазначив, що для поправи долї стану рільничого дасть ся щось певного зробити, але остерігав перед утопіями і сказав: Нїхто не може жадати, щоби коштом другого надавати єму якесь упривілейоване становище.

До Pol. Corr. доносять з Петербурга, що там курсує проклямация, котра остро критикує заявлене царя о своїм самодержавнім правлїню, висказане депутациї тверского земства. Кажуть, що автором тої проклямациї єсть ґр. Толстой.

Новинки.

Львів дня 26 лютого 1895.

— **Іменованя і перенесеня.** П. Мінїстер справедливости переніс заступника прокуратора держ. Адольфа Червиньского з Сянока до Львова, і іменував заступниками прокураторів Вяч. Подмека для Сянока і Осипа Огановича для Золочева. Поборцями податковими в 9. клясї ранґи іменовані: Осип Шумахер, Володислав Стоклосиньский і Іван Вавровский; контрольорами податковими в 10 клясї ранґи: Алекс. Кунце, Іван Ротавґ, Вяч. Холоневский і Меч. Смагловский; ад'юнктами под. в 11. клясї ранґи: Алекс. Варивода, Олекса Давидович, Адольф Левіцкий, Мариян Марковский, Іван Міллїв, Меч. Новак, Каєтан Валенґа, Гнат Репчиньский, Володислав Дорав, Іван Скровачевский, Осип Попилко і Алекс. Високиньский.

— **Вибір** дра Здислава Мархвицкого на президента, а Якова Піпеса на віцепрезидента львівскої комнати торговельної на рік 1895 потвердив п. Мінїстер торговлї.

— **Презенту** на Крехів одержав о. Олександер Яремкевич, на Циків о. Михайло Шумило, а на Крамарівку о. Іван Демянчин, всї в епархії перемиской.

— **Память 34-их роковин смерти Т. Шевченка** обходити будуть львівскі народні товариства: Просьвіта, Наукове тов. ім. Шевченка, Народна Рада, Руска Бесїда, Клюб Русинок, руске товариство педаґоґічне, Зоря, Ватра і Львівский Боян около 14 марта величавим концертом, в котрім приректи участь свою сьпіваки: С. Крушельницка і Ф. Мишуга. До того концерту учить ся наш Боян, котрому більша часть продукциї припаде, вже від 4 місяців під проводом о. О. Нижанковского. По концертї загадує Клюб Русинок урядити, скоро на те позволять власти, томболю, на котрій рад би розпродати решту позісталих ручних робіт, призначених на памятник Т. Шевченка. О речинци і проґрамі того концерту оповістимо близше сими днями.

— **Вінчанє Маршалка кн. Сангушка** відбуло ся в суботу дня 23 лютого з ґр. Замойскою. З тої нагоди переслано новоженцям множество ґратуляцийних телеґрам зі Львова і цїлого краю. Між иншими переслали свої бажаня Видїл краєвий з презесом Хамцем і президия та рада міста Львова.

— **Львівскі новини.** Вчера в ринку стала ся страшна пригода. На даху триповерхової камениці стояв зарібник Тома Климко, 30-лїтний мужчина, жонатий і батько одної дитини. Скидав снїг з даху. Севастиян Якубовский стояв також на даху та держав за шнур Климка, щоби той не впав на діл. Нараз вогкий снїг з даху зсунув ся на Климка так нагло, що Якубовский захитав ся на своїм місци і пустив шнур з руки. Климко упав на улицю на камінь і забив ся. Якубовский дуже налякав ся, але сам був винен пригоді, бо не залїз у димник, де міг був оперти ся добре, тілько сам вилїз також на дах. Єго увязнили. — Злодії і жебраки розмножили ся у Львові так, що обігнати ся їх годї і встерегти ся не можна. Полїция має велику роботу особливо зі злодіями.

— **Люба — згуба.** Анна Ройка, 18-лїтна дївчина з Перелипча на Буковинї кохала ся півтора року з молодим маючим паробком, котрий обіцював женити ся з нею. Але зрадливий паробок недавно заручив ся з иншою дївчиною. Коли о тім дізнала ся Анна, зажила отруї і, хоч лїкарі ратували еї, гнеть померла.

— **Трийцять днів без нїякої їди.** Хто не чував про голодомора Суччі, котрий потрафить кілька недїль не їсти і не вмре. Має він якийсь свій напій, котрий держить его при житю. Вже 50 разів постив він по кілька тижнїв. Тепер в Медіолянї під доглядом лїкарів почав знову свій 30-дневий піст. Суччі має тепер 40 лїт, від дитини був авантурником. Був на приклад в Арабії, звідки на звичайнім човнї три місяцї плив аж до Занзібару. Перший раз постив в Африцї. Коли постить, то тілько тратить на вазї тїла, але чує ся здоровим. Каже тепер, що по 30 днях посту потрафить цїлу добу їхати скоро на кони.

— **Француcкі редактори.** В Парижи відбув був ся минувшого тиждня процес шайки обманцїв і дурисьвітів, на чолї котрої стояли Порталїс, Дрейфус і Канївет, редактори трох найпопулярнїйших і найбільше в Парижи розповсюднених дневників. Процес той був о стілько скандальнїйший, що названі люде уходили в париских кругах за дуже визначні і впливові фіґури, а Дрейфус був навіть депутованим членом париської ради міскої, секретарем стану і кавалером леґії гонорової. Для характеристики Порталїса і Канївета вистане сказати, що они оба впроваджували на ґалеве представлене в опері адмірала Авеляна, провідника росийскої прогульки до Тульону і Парижа. Поважна та трійця винайшла собі дуже легкий спосіб видаваня 100.000 франків річно при 12.000 до 20.000 франків доходу. Всї они були пристрастними грачами без щастя, не згадуючи других закулїсових видатків, а нї один не мав власного маєтку, бо кождий жив з пера, котре в їх руках було рівночасно ключем до чужих кас і кишень. Від часу до часу появляли ся в їх ґазетах статї вимірені против осіб, котрі мали впасти їх жертвою. Скоро зачеплена одною з трох згаданих часописий особа завчасу не викупила ся жаданою сумою (жадав звичайно на тайних сходинах повірник одного з трох редакторів), она леда день могла сподївати ся статї, котра гро-

---

гей собаки.... за такою дичиною лїпше гнати ся, як за яким старим лаболизом.

Конї пустились тепер чвалом по каменистій земли, а Сандер, хоч може й не звик був до такої нагінки, то вже сам кінь, на котрім він їхав, не давав єму часу надумувати ся довго. Противно, сам кінь старав ся тепер станути перший на місци, хоч той, що тепер на нім їхав, не конче був тому радий. Не без причини побоював ся Сандер, що скоро він за надто борзо буде гонити, то готов ще покоштувати того олова, яке втїкачі украли послїдної ночи. Але незадовго побачив, що єму трудно здержати коня і так пігнали ся всї їздцї стрілою, що аж земля дуднїла під копитами і камінє розскакувало ся на всї боки та з кождою хвилею доїзджали вже чим раз близше до втїкачів.

* * *

Там, де полїшуки знайшли ватриско, убив був Коттон дїйстно дикого індика, покраяв его на кусні і спік, щоби бодай з голоду не ослабнути і мати силу чим борше втїкати; він дїйстно не сподївав ся, що его тут вислїдять. Коттон був би тут таки зовсїм спокійно лежав через якийсь час, бо маючи рушницю, котру мулят так зухвало викрав, чув ся майже зовсїм безпечним. Але Дан не хотїв того й слухати та наставав на білого так дуже і говорив тілько о небезпечности, яка їм тут грозить, що Коттон наконець почав набирати переконаня, що серед теперішних обставин годї їм довше перебувати на сїм боцї ріки Місісіпі.

Хребет горба, на котрім они були, був той сам, при обніжу котрого стояла Ляйвльова хата і они минули еї, вийшовши на гору та уйшовши ледви яких пять сот кроків; але пізнїйше, не знаючи дороги в лїсї, зійшли на ліве убоче, котре, як їм здавало ся, ніби то тягнуло ся аж до Гелени, і пустились туди. Але то убоче ішло каблуком більше на північ та кінчило ся трохи дальше повисше в мочарах досить стрімкою стїнкою, котра тягнула ся зі всходу на захід та спускала ся в густі корчі сасафрану. Коли-б впрочім нїхто за ними не гонив, то тоті мочари не були би їм дуже на перешкодї, бо дорогою на всхід були би за малу годинку станули над берегом ріки Місісіпі, котра тут робила велике колїно в глубину краю. Але Коттон думав, що они ідуть просто до Гелени, завинув більшу часть індика в свою вовняну дерґу, а другою частию подїлив ся з Даном, щоби з'їсти по дорозї, взяв рушницю на плече і пустив ся в дальшу дорогу. За ним ішов мурин, але далеко більше зажурений як єго білий товариш, та оглядав ся заєдно боязько доокола, чи не побачить чогось, що грозило би їм якою небезпечностию або спинило їх втечу.

Лїпше було забрати й конї, як я то зараз хотїв — відозвав ся наконець мулят. — Тепер були би ми вже давно над Місісіпі.

— І лишили слїди по собі, за котрими можна би іти й серед ночи — замуркотїв Коттон. — Нї, так таки лїпше; впрочім підемо, думаю, за ріку, а там вже дамо собі якось раду і роздобудемо пару добрих коний.... Ну?... а тобі що знов такого? А щез би ти; ти нинї чогось такий, як стара баба. Що хвиля стаєш та підслухуєш і кривиш ся, як середа на пятницю. — Що-ж знов такого? — крикнув злочинець та й сам вже налякав ся, коли побачив перепуджене лице свого товариша.

— Ви нїчого не чуєте, Маса Коттон? — спитав Дан пошептуючи.

— Що-ж такого? Що маю чути? Та отвори твій широкий рот, чей ще маєш язик в нїм. Що-ж маю чути?

— Тупіт копит!

— Тупіт копит? Також щось плетеш! — відповів Коттон сердито, але мимо волї майже поблїд на лици — з котрої сторони?

Мулят, не відповідаючи нїчого, положив ся лиш на землю і приложив ухо до землї, але й в тій же хвили схопив ся та крикнув:

— Втїкаймо, біймесь Бога, втїкаймо, за нами гонять! — Та не чекаючи, що на то скаже его товариш, пустив ся він довгими скоками по убочи, а Коттон, не розбираючи чи то правда, що мулят каже, і собі за ним. Але аж надто скоро показало ся, що Дан правду говорив, бо шум, який робили гонителї в гущавинї, ставав чим раз виразнїйший, чим раз голоснїйший, а білий коли оглянув ся, розпізнав навіть мужчин і побачив, як они завзято гонять за ними і за кілька мінут догонять вже своеї жертви.

Коттон почув, що стоїть над берегом пропасти, але й зараз зміркував, що ще лиш в тім єсть одинока для него надія, коли розділить увагу гонителїв. Єму було байдуже про те, чи они зловлять мурина, чи нї, коби лиш він не наставив своеї шкіри, а коли тепер біг берегом стрімкої стїнки, кинув ся нараз сьмілим скоком в долину і залїз відтак в густі корчі каштанів та білого волоского оріха і думав, що вже зовсїм затер слїди по собі. То було би єму може й удало ся, бо конем не можна було кинути

зила її ще більшими скандалами. Такими жертвами трох згаданих дневників крім приватних осіб були головно властителї париских домів гри. Они довго платили терпеливо жаданий гарач, поки не трафила коса на камінь. Загрожений зі сторони Дрейфуса Едмунд Блянк, син властителя домів гри в Монте-Карльо, не зараз дав ся стероризувати, але дїставши в руки компромітуючі Дрейфуса листи, віддав їх прокураториї. В той спосіб всї три дурисьвіти з цїлою шайкою своїх помічників дістали ся перед суд, котрий викрив також всї їх давнїйші справки і обманьства і всїх позасуджував. Дрейфус дістав рік вязниці і мае заплатити 500 фр. кари. Порталїса, котрий встиг утїчи, засуджено заочно на 5 лїт вязниці і 3000 франків кари, а Кавівета увільнено. З помічників їх увільнено одного Трокарда; а Ді Клерка, Жірарда, Гефтлера і Блажовского засуджено на вязницю і кари грошеві.

Господарство, промисл і торговля.

Товари корінні.

3. Цинамон.

Корінє, зване в торговли цинамоном, есть корою з галузя кількох дерев, що належать до родини т. зв. лавроватих ростин, з котрими есть близько посвоячене наше вовче лико. Смак і запах цинамону походять від етеричного олїйця і живиці, котрі знаходять ся в спідній части кори. Цинамон есть попри перець може найдавнїйше знаним корінєм, бо его знали вже стародавні Ізраілитяни ще за Мойсея і уживали пізнїйше до робленя т. зв. сьвятого олїю, котрим помазували своїх королів.

Продукция цинамону і его роди. Дерева цинамонові ростуть в теплих краях, найлїпше на пісковатих побережах, де воздух вогкий. В плянтациях не дають їм рости високо, бо підтинають їх що року і длятого ростуть они корчами як н. пр. у нас лїсчина. Від мая до грудня відтинають з тих корчів молоді пагони і одно- дво-або трилїтні галузки, обчищують їх з листя, обшкрептують на них верхну, сїру часть кори, аж до лика, а відтак обрізують спідну часть куснями, довгими на 15 до 20 центіметрів, розрізують повздовж і здоймають з прутиків. Здоймлена так кора буває тогди иногдї так тоненька як картовий папір; еї звивають в трубки, вкладають ті трубки одна в другу так, що зробить ся одна може на який метер довга і сушать наконець в тїни. Біла зразу і без запаху кора набирае по висушеню властивої собі брунатночервоної, цинамонової краски і приятного запаху. Висушені трубки вяже ся відтак в снопки а ті в більші снопи, обшиває ся їх матами, обвязує ся коленою тростиною і так пускає ся готовий товар в торговлю. В торговли появляють ся головно три роди цинамону, а то:

1) **Цинамон цейльоньский** або канель, найлїпший і найделїкатнїйший але й найдорожший а длятого й найменше у нас уживаний. Сей цинамон робить ся з кори лавру цинамонового, котрий росте на островах Цейльон, Ява, Суматра і в передній Індиї, а також і в середній Америці. Найлїпший цинамон, цейльоньский робить ся з кори молодих пагонів. Тоненьку, здоймлену кору кладе ся одну на другу і сушить ся еї в тїни а відтак на сонци; она зсихає ся, корчить ся і з обох боків вздовж звиває ся в трубку та набирає красної, ясно-брунатної барви, а позаяк луб з неї обшкрептаний аж до лика, то видко на ній яснїйші, повздовжні смуги, — суть то видні волокон лика. Коли таку трубочку переломити, то перелом еї буде волокнистий а трубочка в середині буде темнїйша; ще й то треба запримітити, що ті трубочки кришать ся далеко лекше повздовж як поперек. Запах сего цинамону есть ароматичний, а смак делїкатний, лагідно щипаючий, солодкавий без терпкости. Найлїпша сорта сего цинамону есть **цейльоньска**: трубочки складають ся з 10 до 15 разом звинених, дуже тоненьких платків; гірша сорта есть **яванска**: поодинокі платки грубші, барва темнїйша; — найгірша сорта есть цинамон з Суматри і Америки.

2) **Цинамон хіньский** або простий робить ся з дерева лавроватого, званого касиею, котра росте в Хінї і Кохінхінї цїлими лїсами, а також на сундайских островах, в Малябарі і полудневій Америці. Трубки сего цинамону суть дуже грубі і тверді та бувають або зовсім необчищені з лубу (верхної части кори) або досить недбало, так, що місцями есть на них засохлий сивий луб. Позаяк кора касиї, уживана на цинамон, есть досить груба, то не складають еї по кілька платків на одну трубку, лиш запихають одну в другу так, щоби зробила ся довга трубка. Барва сего цинамону есть червоно- або жовто-брунатна; перелом рівний, гладкий, з острими кантами; смак остро пекучий, більше терпкий, як солодкавий — тим і відріжняе ся він від цейльоньского. Сей цинамон есть дешевший як цейльоньский і длятого появляє ся найбільше в торговли; его уживають також яко лїк під назвою кори або дерева касиї. Єго вяжуть подібно як і попередний в малі снопки і пакують в скринки. Найлїпша сорта сего цинамону приходить з Хіни; она мае в собі майже 2 процент етеричного олїйця, около 8 до 12 прц. живиці, 8 прц. слизу і 4 прц. мучини.

3) **Цинамон малябарский** есть корою з дерева, що есть лиш окремою породою цейльоньского дерева цинамонового. Сей цинамон есть найлихший. Він появляе ся в торговли лиш в слабо скручених трубках; дуже часто суть то лиш плоскі кусні кори з позагинаними трохи і повилупуваними берегами, брудно жовто-брунатної барви, верхна часть кори есть на них мало обшкрейтана, а луб творить сиві або чорно-брунатні ґузи, підчас коли середина есть жовто-брунатна. Запах сего цинамону есть слабий і нагадуе трохи камфору; смак есть менше корінний, але острий і терпкий. Єго уживають переважно за домішку до иньших родів і на товчений цинамон.

Суроґати цинамону і его фальшоване. В Хінї і Кохінхінї зривають перецвилий цьвіт з диких дерев касиї і сушать. **Цьвіт цинамоновий** мае запах і смак цинамону, есть твердий і брунатної барви; его уживае ся до фабрикациї цинамонового олїю, води цинамонової, до робленя лїкерів, а часом і яко корінє замість правдивого цинамону. — **Цинамон звоздиковий** есть то кора з дерева краво, котре росте в Бразилиї. Трубки сего цинамону суть дуже грубі, крихкі і червоно - брунатної барви; смак і запах его нагадуе трохи звоздики корінні. Єго уживають по більшій части до фабрикациї лїкерів і за домішку до товченого цинамону. — **Цинамон білий** есть корою з дерева канельового, що росте на антильских островах; він есть зверха блїдо - червонавий, а в середині жовтаво - білий. Цинамон сей уживае ся загально в Америці; смак і запах его есть острий, цинамоновий.

Цїлий цинамон в трубках годї фальшувати, але за то добувають з него етеричний олїєць, а висушену кору продають відтак за добрий цинамон. Такий цинамон мае вже слабший смак і запах. За то дуже часто фальшують товчений цинамон в подібний спосіб як і товчений перець. За домішку уживають муку, жолудь, трачинє, маґаґоневе дерево і т. п.

Ужиток цинамону і торговля ним. Ужиток цинамону яко приправи до страв есть загально звістний. Яко лїк розгріває він кров і прискорюе травленє та додае охоти до їдженя; в меншій скількости розрушуе він кишки, а в більшій скількости роздразнюе й цїлий орґанізм. Яко лїк уживають ся часто: олїй цинамоновий, вода цинамонова і тинктура цинамонова. Найважнїйшим продуктом з цинамону есть олїй, котрий буває двоякий: 1) **цейльоньский олїй цинамоновий**, робить ся з відпадків кори цинамонової, котру варить ся в ропі з соли, а відтак у воді з вапна і дестилюе ся; він есть за сьвіжа жовтий як золото, пізнїйше червоно - брунатний і мае делїкатний смак та запах цинамоновий; — **олїй касиевий**, котрий виробляють в Хінї з кори незрілих овочів і цьвіту хіньского дерева цинамонового; він есть зразу ясно-жовтої барви, котра з часом стае брунатна, смак его есть солодкавий, а відтак пекучий. Олїй цинамоновий есть тяжший як вода і длятого іде під воду, а не держить ся верх неї.

(Дальше буде).

ся за ним саме туди, де він спустив ся із стінки. Але Кук вправним оком доглянув зараз свою власну рушницю на его плечи і пізнав, що втїкач то ославлений Коттон. Знаючи добре кожду пяд землї, пустив ся він зараз звідси, де був, горбом в долину, щоби перебічи Коттонови дорогу, а Сандер і собі пігнав за Куком як міг, бо білий чоловік більше его обходив, як той якийсь мурин.

Колиж бо дорога, котрою пустив ся Коттон, була так заросла і камениста, що для коня була майже не приступна. Але Кук, що з молодих лїт навик був уганяти як шалений за медведями, не видів в сїй їздї нїчого незвичайного і гнав за втїкачем не зважаючи на себе. Не так Сандер; той більше пильнував себе самого, длятого здержував коня кілька разів. Але то мало ему помогло; оба конї хотїли, видко, один другого перегонити і ему не остало ся нїчого, як лиш держати ся на сїдлї.

Коттон, користаючи з нерівности землї, відбіг був знову далеко від свого противника; але тепер, коли дорога стала знову трохи догіднїйша для коний, здавало ся, що вже годї буде ему втечи. Кук, що був близько него, крикнув вже до него, щоби він добровільно піддав ся, а нї, то застрілить его як вовка. Притім мав він не мало труду здержувати Босого, котрий що хвиля хотїв кидати ся на втїкача і его кусати. Але у Коттона в руцї блиснув острий ніж і Кук побачив, що его пес пропав, скоро лиш приступить так близько, щоби той міг засягнути его рукою. Але й Коттон не налякав ся Кукової рушниці, бо знав, що той не мае часу ставати, тим менше цїляти, а стріляти в лїсї з коня, значить хиба на дармо збавити ся кулї. Але кінь підбігав чим раз близше до него і він побачив, що за кілька хвиль дістане ся в руки свого ворога, коли спасаючи свое житє, не позбавить житя того, що за ним гонить.

Оба були від себе може на три конї далеко, аж втїкач обернув ся; очи ему засьвітили ся, рушниця підняла ся в миг ока, здавало ся, що Кук вже пропав, бо з Коттона був знаменитий стрілець. Але від того, що він так втїкав, кров в нім грала — піт грубими каплями котив ся ему з чола по лици і робив очи мутними; він, що правда, змірив ся до Кука, але дрожача его рука не мала певности — рушниця хитала ся то сюди, то туди, а коли він потягнув за язичок, то куля свиснула Кукови попри лїве ухо і пробила ще капелюх їдучому зараз за ним Сандерови.

Дикий, визиваючий крик радости, що понїс ся з уст Кука, був доказом, як зовсім хибний був вистріл, а Коттон пустив ся ще раз втїкати. Але надійшла хвиля, в котрій мала рішити ся его судьба. Кук хотїв і собі стріляти, але розважив, як непевний був би серед сих обставин вистріл, вхопив рушницю за тонку люфу і замахнув ся нею на втїкача та був би его певно забив. Але в тій хвили замотав ся кінь передними ногами в диким винограді, а хотячи видобути ся, кинув собою на перед і упав на колїна та скинув Кука, котрий в сїй хвили зовсім не дивив ся на коня, лиш мав око на свого ворога та вже й замахнув ся на него; він упав саме коло злочинця, котрий, напудившись, скочив на бік.

(Дальше буде)

Телеграми.

Відень 26 лютого. Віденьска ґазета урядова оголосила санкционований закон о випродажи. — Австрийске товариство кредитове земске оголошуе, що дае 19 процент дивіденди.

Париж 26 лютого. Франция не дала доси нїякої відповіди на запрошенє Німеччини до участи в торжестві отвореня північно-всхідного каналу.

Ню-Йорк 26 лютого. В купелевім місті Готспрінґс в Арканзасї згоріло звиш сто домів а притім погибло і попекло ся також богато людий.

За редакцию відповідає Адам Креховецкий

І Н С Е Р А Т И.

КОНТОРА ВИМІНИ
ц. к. упр. гал. акц.
БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО
купує і спродає
всякі ефекти і монети
по курсі деннім найдокладнійшім, не числячи жадної провізиї

Яко добру і певну льокацію поручає:

- $4\frac{1}{2}\%$ листи гіпотечні
- 5% листи гіпотечні преміовані
- 5% листи гіпотечні без премиї
- $4\frac{1}{2}\%$ листи Тов. кредитового земс.
- $4\frac{1}{2}\%$ листи Банку краєвого
- $4\frac{1}{2}\%$ пожичку краєву галицку
- 4% пожичку пропінаційну галицку
- 5% " " буковиньску
- $4\frac{1}{2}\%$ пожичку угорскої желізної дороги державної
- $4\frac{1}{2}\%$ пожичку пропінаційну угорску

4% угорскі Облигациї индемнізаційні,
котрі то папери контора виміни Банку гіпотечного всегда купує і продає
по цінах найкористнійших.

Увага: Контора виміни Банку гіпотечного приймає від Вп. купуючих всякі вильосовані, а вже платні місцеві папери цінні, як також купони за готівку, без всілякої провізиї, а противно замісцев лишень за відтрученем коштів.

До ефектів, у котрих вичерпали ся купони, доставляє нових аркушів купонових, за зворотом коштів, котрі сам поносить. 6

Ц. к. уприв. рафінерия спіритусу, фабрика руму, лікерів і оцту
Юлїя Міколяша Наслїдників
Яков Шпрехер і Спілка

поручає найлучші розолїси, лікери, славні горівки польскі, стару старку, руми краєві і заграничні, коняк, сливовицю і т. д.

Одинока фабрика в краю, що виробляє спірітус без запаху і **алькоголь абсолютний** 100/100 до цїлий лічничих. 1

Склади для міста Львова:
ул. Коперніка ч. 9., в торговли Вп. Е. Рідля площа Марияцка і в головнім складі вод мінеральних улиця Кароля Людвика ч. 29.

Бюро оголошень і дневників
приймає
оголошення
до всїх дневників
по цїнах оригінальних.

С. Кельсен у Відни
поручає

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненем. — Збірники на воду. — Комплетні уряджена купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для ГАЛИЧИНИ і БУКОВИНИ

Львів ГАМЕЛЬ і ФАЙГЕЛЬ Коперніка 21.

На жадане висилає ся катальоги.

Бюро дневників і оголошень **Л. Пльона** у Львові
улиця Кароля Людвика число 9, приймає
абонамент на всї дневники по цїнах оригінальних.

Поручає ся 9
торговлю вин ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА у Львові.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера